

Concept Leerdoelenkaart lezen fictie 10-14

	groep 5 & 6	groep 7 & 8 (niveau 1F)	tussendoelen vmbo	niveau 2F	tussendoelen havo/vwo	niveau 3F
Taak: Wat wil/moet ik lezen?						
Kenmerken van de tekst	<p>Ik lees verhalen en leesboeken over onderwerpen verleden en toekomst.</p> <p>Ik lees teksten met soms meerdere verhaallijnen (raamvertelling) en soms geen lineaire structuur (begint bijv. middenin).</p> <p>Ik lees teksten met een personale of ikverteller.</p>	<p>Ik lees verhalen en jeugdliteratuur.</p> <p>Ik lees teksten met een eenvoudige structuur, waarin het tempo hoog is en spannende of dramatische gebeurtenissen elkaar snel opvolgen.</p>	<p>Ik lees jeugdliteratuur.</p> <p>Ik lees teksten met meerdere verhaallijnen, met bijv. een terugblik in de tijd of een vooruitwijzingen.</p> <p>Ik lees teksten met soms wisselende (altijd expliciet aangegeven) vertelperspectieven.</p>	<p>Ik lees eenvoudige adolescentenliteratuur.</p> <p>Ik lees teksten met een heldere structuur, waarin de spanning van de dramatische verhaallijn af en toe wordt onderbroken door gedachten of beschrijvingen.</p> <p>Ik lees teksten over herkenbare situaties, gebeurtenissen en emoties.</p> <p>Ik lees poëzie en liedjes met een verhalende inhoud en een emotionele lading.</p>	<p>Idem</p> <p>Ik lees teksten met een enigszins complexe structuur.</p> <p>Ik lees teksten over maatschappelijke en persoonlijke onderwerpen die niet altijd direct aansluiten bij mijn belevingswereld.</p>	<p>Ik lees adolescentenliteratuur en eenvoudige volwassenenliteratuur.</p> <p>Ik lees literaire teksten met een relatief complexe structuur, waarin literaire procedés zoals perspectiefwisseling en tijdsprongen expliciet zijn weergegeven.</p> <p>Ik lees literaire teksten met een diepere betekenislaag. Ik lees teksten die appelleren aan persoonlijke en maatschappelijke vraagstukken.</p>
Hoe goed voer ik de leestaak uit?						
Begrijpen	<p>Ik onderscheid hoofd en bijfiguren en geeft de relaties tussen hen aan.</p> <p>Ik herken veel voorkomende onderwerpen (bijv. avonturen) en genres.</p>	<p>Ik kan mij verplaatsen in een personage en uitleggen hoe een personage zich voelt.</p> <p>Ik herken structurelementen, zoals wisselingen van tijd en plaats, rijm en versvorm.</p> <p>Ik vat gedichten en verhaalfragmenten in eigen woorden samen.</p>	<p>Ik beschrijf situaties en verwickelingen in een tekst.</p> <p>Ik herken letterlijk en figuurlijk taalgebruik.</p> <p>Ik vertel verhalen en gedichten in eigen woorden na.</p>	<p>Ik beschrijf wat de personages denken, wat ze voelen en hoe ze handelen.</p> <p>Ik beschrijf de ontwikkeling van de hoofdpersoon.</p> <p>Ik vertel de geschiedenis chronologisch na.</p> <p>Ik herken het genre.</p> <p>Ik herken rijmvormen en ritme.</p>	<p>Ik leg verbanden tussen handelingen van personages en gebeurtenissen.</p> <p>Ik herken figuurlijk taalgebruik, zoals metaforen.</p>	<p>Ik herken verteltechnische procedés waarmee de schrijver spanning opbouwt, sfeer creëert en karakters tekent.</p> <p>Ik herken veel voorkomende stijlfiguren.</p> <p>Ik herken expliciete motieven en doelen van personages.</p> <p>Ik leg causale verbanden op het niveau van de gebeurtenissen en de handelingen van de personages.</p>
Interpreteren	<p>Ik leg (associatief) relaties tussen het verhaal en de werkelijkheid.</p> <p>Ik benoem het onderwerp of boodschap in een verhaal.</p>	<p>Ik leg relaties tussen verhaal en abstractere werkelijkheid.</p> <p>Ik wijs humoristische, spannende of dramatische passages in de tekst aan.</p> <p>Ik herken verschillende emoties in het verhaal, zoals verdriet, boosheid en blijdschap.</p>	<p>Ik benoem thema van de tekst.</p>	<p>Ik bepaal in welke mate de personages en gebeurtenissen herkenbaar en realistisch zijn.</p> <p>Ik typeer personages, zowel innerlijk als uiterlijk.</p>	<p>Ik leg uit hoe het thema van de tekst wordt uitgewerkt.</p> <p>Ik kan symboliek uitleggen.</p> <p>Ik benoem expliciete doelen en motieven van personages.</p>	<p>Ik benoem impliciete doelen en motieven van personages.</p> <p>Ik kan betekenis geven aan symbolen.</p> <p>Ik geef de hoofdgedachte of boodschap van de tekst weer.</p> <p>Ik licht de werking van elementaire vertel- en dicht-technische procedés toe.</p>
Evalueren	<p>Ik reageer op de tekst (spannend, grappig, ontroerend).</p> <p>Ik kan voorkeuren voor onderwerpen, genres en schrijvers benoemen.</p>	<p>Ik evalueer de tekst met emotieve argumenten (bijvoorbeeld spannend, meeslepend, grappig).</p> <p>Ik wissel leeservaringen uit op basis van emotieve argumenten en reageert op leeservaringen van klasgenoten.</p> <p>Ik kan voorkeuren voor onderwerpen, genres en schrijvers beschrijven.</p>	<p>Ik verwoord mijn sympathie of antipathie voor een personage.</p> <p>Ik licht mijn persoonlijke reacties toe met voorbeelden uit de tekst.</p>	<p>Ik evalueer de tekst met realistische argumenten (bijvoorbeeld geloofwaardig, levensecht).</p> <p>Ik wissel leeservaringen uit met medeleerlingen, over bijvoorbeeld de spanning, het realiteitsgehalte en de gevoelswaarde van de tekst.</p> <p>Ik kan mij voorkeuren voor onderwerpen, genres en schrijvers motiveren.</p>	<p>Ik kan verwoorden welke emotie en inzichten de tekst oproept.</p>	<p>Ik evalueer de tekst met morele en cognitieve argumenten.</p> <p>Ik kan uiteenzetten tot welke inzichten de tekst heeft geleid.</p> <p>Ik discussieer met leeftijdgenoten over de interpretatie en kwaliteit van teksten, en over de maatschappelijke, psychologische en morele kwesties die door de tekst worden aangesneden.</p> <p>Ik motiveer mijn interesse in bepaalde vraagstukken.</p> <p>Ik beschrijf mijn persoonlijke literaire smaak en ontwikkeling.</p>